

Bijlage 5: Inhoud oefenprogramma Realistisch oefenen

De inhoudelijke start van de dag begint met een praktische oefening, waarbinnen de instructeurs gelegenheid krijgen om in te schatten op welk niveau de deelnemers zich bevinden op het gebied van de basisprincipes brandbestrijding. Hiernaast kan dit moment gebruikt worden om iedereen weer op vlieghoogte te krijgen, en met elkaar dezelfde taal te gaan spreken gedurende het verdere verloop van de dag.

Het programma daarna bestaat uit 4 inzetoefeningen met ploegen van 6 deelnemers. Hier moet een opbouw inzitten op het gebied van de basisprincipes van licht naar zwaar. Oefeningen moeten dus uitdagender, complexer en met meer dilemma's ontworpen zijn, naarmate de dag vordert. In elke oefenronde moeten een aantal specifieke oefendoelen op het gebied van de basisprincipes zitten. Hiernaast moet er ruimte zijn om na elke oefening en na elke nabespreking de besproken oefendoelen kort wederom aan te kunnen bieden in een volgende oefening.

Einddoel van de dag is het verdiepend “inklinken” van het kunnen toepassen van de basisprincipes brandbestrijding, op manschap- en bevelvoerdersniveau.

Concreet wordt met basisprincipes het volgende bedoeld:

1. Neem meer tijd (stop en denk na).
2. Doe een buitenverkenning, met als doel de brandruimte van buiten te vinden en de brand van buiten te blussen.
3. Beantwoord drie vragen tijdens de buitenverkenning:
 - Waar zit de brand?
 - Is de brand (van buitenaf) bereikbaar?
 - Is er voldoende koelend vermogen?

Als de brand van buitenaf kan worden gevonden, van buiten bereikbaar is en er voldoende koelend vermogen is, dan kan de brand van buitenaf worden geblust. Als dat niet kan, dan is het gebouw in principe verloren en moeten we defensief inzetten. Dit geldt in elk geval voor grote gebouwen.
4. Als het gaat om een klein gebouw zoals een woning, of een gebouw met kleine ruimten, en er is voldoende koelend vermogen, dan is een offensieve binnen inzet in het algemeen veilig mogelijk onder voorwaarden. Handel in dat geval zo:
 - Denk in termen van de branddriehoek.
 - Pas deurcontrole toe.
 - Pas indien mogelijk of nodig antiventilatie toe (houd het gebouw dicht).
 - Pas bij een uitslaande brand indien mogelijk een offensieve buiteninzet (voorheen transitional attack) toe.
 - Gooi zo snel mogelijk water op het vuur.
 - Denk aan beperkingen van rookgaskoeling: kortste afstand naar de brand.
5. Schat het potentiële brandvermogen in en neem voldoende koelend vermogen mee. Gebruik de vuistregels voor (potentieel) brandvermogen en benodigd koelend vermogen.

oefendoelen voor manschappen:

1. Verkenning en gebouwcodering.
2. Deurcontrole en antiventilatie.
3. Offensief buiten: Effectief inzetten van water op de brand van buitenaf bij uitslaande branden.
4. Offensief binnen: Het correct uitvoeren van rookgaskoeling en straalpijpvoering, rekening houdend met ruimtelijke beperkingen.
5. Communicatie volgens het CAN-model.

oefendoelen voor bevelvoerders:

1. Gebouwcodering en kenmerkenschema.
2. Buiten naar binnen denken.
3. FABCM-model toepassen.
4. Verschil tussen brandstof gecontroleerd en zuurstof gecontroleerd.
5. Kwadrantenmodel toepassen.
6. Blussen gaat voor redden.

Specifieke Oefendoelen voor manschappen

1. Verkenning en gebouwcodering

Deelnemers kunnen een gebouw systematisch indelen volgens gebouwcodering en koppelen deze codering aan hun 360-gradenverkenning.

2. Deurcontrole en antiventilatie

Deelnemers voeren deurcontrole uit en passen antiventilatie toe om rookverspreiding en zuurstoftoevoer te beperken.

3. Offensief buiten

Deelnemers zetten stralen effectief in bij uitslaande branden van buitenaf om een mogelijke knockdown te creëren.

4. Offensief binnen

Deelnemers passen rookgaskoeling correct toe en kunnen op de juiste wijze straalpijpvoering hanteren. Hierbij beoordelen zij nauwkeurig de positie en beperkingen van de ruimte.

5. Communicatie volgens het CAN-model

Deelnemers gebruiken het CAN-model (Conditie, Actie, Nodig) effectief om duidelijke, beknopte en relevante informatie over te brengen tijdens een incident.

Oefendoelen voor bevelvoerders

1. Kenmerkenschema en gebouwcodering

Bevelvoerders maken gebruik van het kenmerkenschema en passen gebouwcodering toe om een gebouw systematisch in te delen.

2. Van buiten naar binnen denken

Bevelvoerders analyseren de situatie van buitenaf en vertalen deze naar een veilige en effectieve keuze in een kwadrant. Hierbij houden zij rekening met RSTV en ventilatiepatronen.

3. FABCM-model toepassen

Bevelvoerders gebruiken het FABCM-model (Feiten, Analyse, Besluitvorming, Communicatie en Monitoren):

- **Feiten:** Verzamelen van informatie en beelden.
- **Analyse:** Interpreteren van feiten met behulp van het kenmerkenschema of informatie van de ploeg.
- **Besluitvorming:** Bepalen van acties met handjes, hersenen en hulpmiddelen.
- **Communicatie:** Duidelijk communiceren van het inzetplan en mogelijke risico's aan de ploeg.
- **Monitoren:** Continu beoordelen van de situatie en bijsturen waar nodig.

4. Kwadrantenmodel toepassen

Bevelvoerders gebruiken het kwadrantenmodel (Gebouw, Mens, Brand, Interventie, Omgeving) als hulpmiddel om een juist beeld te vormen.

5. Blussen gaat voor redden

Bevelvoerders geven prioriteit aan brandbestrijding boven reddingsacties wanneer er gezocht moet worden naar slachtoffers.

Randvoorwaarden in scenario's:

1. Aantal slachtoffers:
 - Beperkt tot max 1 per scenario.
2. Herkenbare noodzaak en middelen:
 - De noodzaak voor het gebruik van HD/LD/koelend vermogen moet zichtbaar herkenbaar zijn.
3. Toegangsmogelijkheden:
 - Alle zichtbaar herkenbare toegangen moeten daadwerkelijk te openen of te forceren zijn, zodat te allen tijde de kortste weg naar de brand kan worden genomen.
4. Logische koppeling gebouwkenmerken en brand(verloop):
 - Branduitbreiding en potentieel brandvermogen zijn logisch gekoppeld aan het functionele gebruik van het gebouw.